

Mai bine doi decât unul

– 4:5-5:7 –

Nedreptatea și răutatea oamenilor amplifică deșertăciunea vieții. Viața este grea și fără sens, ne spune Ecleziastul. Ne-am aștepta ca să urmeze un pasaj de genul: deci , pentru că viața nu are sens, nu contează cum trăiești sub soare. Dar în mod surprinzător, el așterne pe hârtie un prim pasaj construit pe sintagma: **mai bine....decât.....** Ecleziastul observă existența unui sistem de valori, de principii care poate face o diferență în viața de sub soare. În ciuda deșertăciunii vieții, el ajunge la concluzia că există mai mulți de **mai bine** sub soare. Sunt lucruri care pot face viața mai frumoasă, și sunt lucruri care pot amplifica durerea și deșertăciunea! El creionează înaintea noastră un paradox: dacă viața este fără sens, de unde există acest sistem de valori și principii care oferă loc acestui **mai bine**? Oare existența acestui set de valori și acestui mai bine, nu reprezintă tot o rază de speranță pe câmpia deșertăciunii? În cele din urmă, sub soare nu este un haos total, și indiferent cum ai trăi, lucrurile stau la fel. Da, indiferent de alegerile tale, tot vei muri, dar alegerile tale au mare însemnătate: ele pot aduce un mai bine sau un mai rău în viața ta. În acest pasaj Solomon creionează patru de mai bine:

- *Mai bine o mână plină de odihnă decât amândoi pumnii plini de trudă și goană după vânt.*
- *Mai bine doi decât unul.*
- *Mai bine un copil sărac și înțelept decât un împărat bătrân și fără minte.*
- *Mai bine să nu faci o juruință Domnului decât să o faci și să nu o împlinești,*

Primul lucru pe care ni-l sugerează Ecleziastul este că viața este mai frumoasă dacă știm să ne găsim momente de relaxare și odihnă decât dacă fugim mereu pentru a realiza ceva sau a aduna cât mai multe bogății. Nebunul își face rău lui însuși. Uneori nebunul este ca cel care muncește continuu dar nu știe să se oprească și să se bucure de lucrurile pe care le-a adunat sub soare. Pentru a ilustra această idee, Solomon ne dă exemplul acelui om fără urmași sau rude apropiate și care muncește fără oprire și care nu-și îngăduie sieși momente de relaxare și odihnă. Dacă mereu facem ceva, dacă oprim din activitate în activitate, dacă mereu suntem ocupați, dacă nu ne dăm răgaz să ne odihnim, relaxăm și să ne simțim bine, atunci viața noastră va fi mai întunecată și mai afectată de deșertăciune. Nu este bine să ne trăim viața într-un ritm nebun. Chiar Dumnezeu S-a odihnit a 7-a zi, și a avut timp să își admire lucrarea și să se bucure de ea. Activismul est o capcană. Uneori credem că dacă suntem implicați nonstop în activități de slujire, suntem pe placul Domnului. Dar dacă privim la slujitorii din Biblie, ei nu au slujit niciodată într-un ritm nebun. Ei au găsit un echilibru. Ei au știut să își găsească momente de odihnă și liniște. Ei au avut timp să se bucure de munca lor, să vorbească cu prietenii,

să petreacă, să admire natura, să cânte și să scrie poezii. Când ești prea grăbit ca să mai poți admira un apus de soare, când cântecul păsărilor nu te mai oprește din alergarea ta, când nu te mai întâlnești cu prietenii la un grătar, când mereu și mereu alergi pentru a-ți împlini obiectivele, viața ta este ștearsă și cu atât mai deșartă. Ai grijă la ritmul cu care îți trăiești viața și nu confunda ritmul pe care ți l-ai impus singur, cu ritmul pe care ți-l cere Dumnezeu. De multe ori ne supraaglomerăm singuri, ajungem la extenuare, nu mai avem timp pentru noi înșine și cei din jur, și apoi ridicăm mâinile spre cer și ne plângem Domnului: Doamne, de ce îmi faci viața așa de grea? Nu uita că Domnul Însuși a spus: *Mai bine o mână plină de odihnă decât amândoi pumnii plini de trudă și goană după vânt.* Ne aducem aminte de spiritul lui Faraon care a hotărât să le dea și mai mult de lucru evreilor cercetați de cuvintele lui Moise pentru ca **să nu mai alerge după năluci.** Cel care vrea să alergi mereu ca un nebun și să fii mereu ocupat nu este Domnul, ci cel rău.

Ecleziastul mai observă ceva în viața de sub soare: ***mai bine doi decât unul.*** Singurătatea, izolarea duce la pierdere și nenorocire. Relațiile contează și pot face diferența. Chiar dacă pasajul include și ideea generală de a avea prieteni apropiați, el are multe elemente care ne indică că el vizează în special relația de căsnicie. În v. 9 cei doi pun laolaltă câștigurile lor, iar în v.11 cei doi se încălzesc în pat. În mod evident, cele două aspecte se întâlnesc în contextul unei relații de cuplu. Oamenii nu își împart în general veniturile și patul nici cu cei mai buni prieteni. Acestea țin de familie, și în special de relația de cuplu. Este adevărat că Ecleziastul nu vorbește aici doar de relația de cuplu, ci lasă loc și pentru alte tipuri de relații. Cu toate acestea, relația de cuplu este accentuată în mod deosebit. El enumeră patru beneficii aduse de o relație apropiată:

- Un venit mai mare
- Ajutor în cazul unei căderi
- Mai multă căldură în pat
- Mai multă putere împotriva vrăjmașilor

Viața este plină de neazuri și greutăți. Relațiile sunt cele care ne protejează, care ne dau putere, care ne ridică. Suntem făpturi relaționale, și nu putem sfida acest lucru. Avem nevoie de ceilalți. Singurătatea și izolarea înseamnă o auto condamnare la moarte. Mai devreme Solomon ne-a vorbit de acel om singur care muncește non stop. Pentru acesta relațiile par a fi periculoase, pentru că cer timp, iar el nu are timp, el mai are atâtea de făcut și de adunat sub soare. Ecleziastul nu ne îndeamnă să alergăm ca nebunii după obiective și bogății și să uităm de relații.

Relațiile cu ceilalți oameni ascund puterea noastră în fața valurilor vieții. Și Solomon nu ne vorbește despre relații superficiale, ci despre relații profunde, apropiate. Relațiile profunde oferă binecuvântare și protecție și nu cele de formă. Și ce relație poate fi mai profundă decât cea de cuplu? Chiar și înainte de căderea omului în păcat, Domnul a spus

că nu este bine ca bărbatul să fie singur. Deși Adam era fără păcat, desăvârșit, în Eden, în prezența nemijlocită cu Dumnezeu, Acesta a afirmat că nu este bine ca omul să fie singur. Chiar dacă Adam se bucura de o minunată relație cu Domnul, era nevoie de relații cu alți semeni, și în mod special de relația cu Eva. Dumnezeu l-a creat pe Adam astfel încât să fie incomplet fără Eva. Eva era ajutorul potrivit pentru păzirea și lucrarea grădinii. De ce era Adam incomplet fără Eva? De ce Adam avea nevoie de Eva? Adam avea această nevoie a unui partener, Dumnezeu a pus-o în inima lui. Apoi, el nu putea reflecta singur gloria Creatorului. Această putea fi reflectată doar într-un context relațional. Lucrarea grădinii și stăpânirea pământului se puteau realiza doar cu ajutorul Evei. Doar împreună puteau cuceri cu adevărat creația și popula apoi pământul. Și doar împreună puteau păzi cu adevărat grădina de atacul lui Lucifer. Femeia trebuia să-i fie sprijin în războiul spiritual. Cel care amăgise o treime din îngerii care trăiau în prezența lui Dumnezeu avea să încerce să îl amăgească și pe Adam. Confruntarea nu avea să fie ușoară. Bărbatul avea nevoie de un sprijin lângă el, ca să îl îndeamnă să rămână alipit de Domnul și să nu dea crezare minciunilor celui rău. Dacă această nevoie era așa de mare înainte de cădere, cu atât mai mult după cădere **mai bine doi decât unul!** După cădere omul se naște sub păcat, cu puterea teribilă a firii pământești în el, într-o lume a suferinței și a răului în care Dumnezeu este nevăzut. El va fi ispitit toată viața de prințul întunericului care conduce întreaga lume. Deci, acum este de o mie de ori mai vulnerabil decât era în Eden. Cu atât mai mult are nevoie de un ajutor potrivit care să vegheze asupra lui și care să-l sprijine în lupta spirituală. În cazul în care nu a sosit vremea pentru alegerea unui ajutor potrivit, protecția spirituală trebuie să vină din partea altor relații apropiate. Relațiile sunt deci cadrul de protecție oferit omului sub soare. Cel care neglijează relațiile și este ca acel om singur singurel care investește tot timpul pentru a aduna cât mai mult din bogățiile lumii acesteia este un nebun care își încrucișează mâinile și își mănâncă însăși carnea lui. Cu alte cuvinte, își face singur rău și lucrează singur pentru pieirea lui. Deși totul este deșertăciune sub soare, relațiile sunt esențiale și ele pot face o diferență. Nu este tot una dacă trăiești cu relații sau fără relații de calitate sub soare. Îmi place atât de mult v.10:

- *Căci, dacă se întâmplă să cadă, se ridică unul pe altul; dar vai de cine este singur și cade, fără să aibă pe altul care-l să-l ridice!*

Gândul mă poartă la o scurtă aplicație despre rolul pe care îl avem să veghem unii asupra altora. Războiul spiritual este pe viață și pe moarte. Da, se întâmplă să cădem, să fim amăgiți. În acele momente în care suntem loviți de cel rău, harul mântuitor se revarsă prin frații noștri. Iată ce ne spune autorul epistolei către Evrei:

- *Luați seama dar, fraților, ca nici unul dintre voi să n-aibă o inimă rea și necredincioasă, care să vă despartă de Dumnezeul cel viu. **Ci îndemnați-vă unii pe alții în fiecare zi, câtă vreme se zice: Astăzi pentru ca nici unul din voi să nu se împietrească prin înșelăciunea păcatului.** (Ev.3:12-13)*

- *Să veghem unii asupra altora ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune. Să nu părăsim adunarea noastră, cum au unii obicei; ci să ne îndemnăm unii pe alții, și cu atât mai mult, cu cât vedeți că ziua se apropie. (Ev.10:24-25)*

Observăm că putem birui doar dacă ne lăsăm zilnic îndemnați de frații noștri. Nu ne putem priva de frați. Domnul a ales ca prin ei să curgă harul care ne protejează credința și relația cu Dumnezeu. Dacă noi cădem, și ei nu sunt lângă noi, suntem sortiți pierzării! Ține de noi ca ei să fie lângă noi sau nu. Și a fi lângă frați nu înseamnă doar a veni duminica la biserică, ci a dezvolta relații profunde, apropiate, în care să te faci vulnerabil, în care să îți deschizi inima.

Deci în lumea de sub soare este de mare însemnătate cine este lângă noi. Și nu funcția acestuia este importantă, ci identitatea sa ca persoană. Dacă am înțeles că este o deșertăciune și un mare rău să muncim neîncetat și să neglijăm relațiile, dacă am înțeles că este absolut vital să avem pe cineva lângă noi, rămâne doar să ne orientăm spre semenii pentru a dezvolta relații profunde cu aceștia. Dar spre cine ne vom orienta și ce criterii vom folosi în acest demers? Ecleziastul ne sugerează că înțelepciunea celui de lângă noi este mai importantă decât funcția acestuia:

- *Mai bine un copil (tânăr) sărac și înțelept decât un împărat bătrân și fără minte care nu înțelege că trebuie să se lase îndrumat.*

Pe cine ai prefera să ai lângă tine ca și prieten? Pe un împărat bătrân, bogat și cu multă autoritate sau pe un tânăr sărac și neîncercat? Atunci când evaluăm persoanele de lângă noi, de multe ori ne lăsăm fermecați de funcția, bogățiile și puterea acestora. Cine nu ar vrea să fie prieten cu împăratul? Totuși Ecleziastul ne spune: *mai bine un tânăr înțelept și sărac*. Și întrebarea este mai bine pentru cine? Și aici sunt mai multe variante:

- Mai bine pentru tine să fii un tânăr sărac și înțelept decât un împărat fără minte.
- Mai bine pentru țară să aibă ca împărat pe tânărul sărac și înțelept decât pe cel bătrân și fără minte.
- Mai bine pentru tine ca să ai lângă tine pe săracul înțelept decât pe împăratul fără minte.

Contextul îmi sugerează că a treia variantă de interpretare este cea pe care o vizează autorul. El tocmai ne-a vorbit de importanța relațiilor, cât de vital este să ai pe cineva lângă tine. Și acum pune în contrast bătrânul împărat cu tânărul înțelept. Iar în v.15-16 autorul accentuează că și a fi împărat este tot o deșertăciune, căci este ceva trecător și nimeni nu își va mai aduce aminte de împărat. El dorește să ne învețe să valorizăm mai mult identitatea persoanei de lângă noi decât funcția lui. Cine este el e mai important decât ce este el! Funcțiile sunt trecătoare. Ajutorul adevărat vine din inima semenului și nu din funcția sa. Tânărul sărac ar putea domni și dacă ar ieși din temniță, pe

când cel bătrân este plin de mândrie și nu se lasă îndrumat. Sprijinul autentic vine deci mai degrabă din înțelepciunea celui de lângă noi decât din bogățiile sale și funcțiile sale. Ecleziastul ne invită să ne cercetăm inima: ce valorizăm mai mult la aproapele nostru: frumusețea fizică, bogăția, farmecul personal, puterea, poziția, sau înțelepciunea? Cine sunt prietenii noștri? De ce sunt ei și nu alții? Care sunt relațiile pe care avem tendința să le vânam? Dacă intrăm într-o comunitate nouă, spre cine avem tendința să ne îndreptăm? Cartea proverbe ne îndeamnă să umblăm cu cei înțelepți ca să ne înțeleptăm și noi. Chiar dacă vom primi muștrare uneori din partea lor să nu uităm că rănilor făcute de un prieten dovedesc credințioșia lui. Nu doar cei care ne dau tot timpul dreptate și ne fac să ne simțim bine sunt adevărații prieteni. Un prieten înțelept îți va fi incomod în multe situații, te va face să te simți mai puțin bine, și îți va sta de multe ori împotriva. Sprijinul adevărat vine din înțelepciunea semenului și nu din funcția sa. Un sfat bun într-o vreme de tulburare prețuiește mai mult decât bogății fără număr.

Se pare că Ecleziastul dedică acest pasaj relațiilor. Și astfel el nu poate să nu vorbească despre relația cu Cel Preaînalt. Dacă relațiile cu semenii sunt vitale, dacă cine sunt aceștia contează mai mult decât ce sunt aceștia, oare relația cu Cel ce este poate fi de puțină însemnătate? El ne îndeamnă să nu aducem jertfa nebunilor în Casa Domnului. Oare la ce se referă? Ar putea fi două posibilități. Fie el folosește această expresie ca metaforă pentru a ilustra ceea ce descrie mai jos, și anume juruințele nechibzuite, fie face aluzie la cei care idolatrizează ritualul și care aduc jertfele fără o atitudine corespunzătoare. Atunci când intri în Casa Domnului deschide-ți urechea să ascuți. Domnul vrea să vorbească urechii tale, iar vorbele Sale sunt viață și înțelepciune. Tu nu vii acolo ca să dăruiești o jertfă Domnului. Domnul nu are nevoie de animale jertfite. Dat tu ai nevoie de El și de înțelepciunea Lui. Deci intră cu atenție și deschideți urechea să auzi glasul Lui. Ecleziastul condamnă o raportare la Dumnezeu bazată pe ritual, promisiuni nechibzuite, multe vorbe și puține fapte. El știe că limbajul religios este o capcană. Atunci când nu trăim în ascultare, pentru a ne convinge pe noi că totuși suntem de partea ascultării, vorbim foarte mult despre ascultare și importanța ei. Multele noastre cuvinte frumoase ne pot amăgi pe noi, dar nu și pe Domnul. El nu se va lăsa impresionat de limbajul nostru religios fermecător și nici de promisiunile noastre. El se va uita la viața noastră. Ecleziastul ne învață că relația cu Domnul trebuie să se clădească pe ascultare, pe devotament și fidelitate. Mai puține vorbe, și mai multe fapte. El ne îndeamnă la o anumită atitudine. Domnul nu este pur și simplu cineva din lumea noastră cu care putem negocia, cu care ne putem trage de șireturi, căruia îi putem spune simplu: știi ceva, m-am răzgândit. Dumnezeu este în cer, iar noi suntem pe pământ. El este Dumnezeu și noi suntem oameni. Deci să ne temem de El și să ne îmbrăcăm cu o reverență sfântă. Acest pasaj este din nou o rază de lumină în carte. Dumnezeu există, este viu și este în cer. Deci există un cer. Casa lui Dumnezeu de pe pământ era în vechiul Testament locul în care cerul se unea cu pământul, și ea oglindea Casa lui Dumnezeu din ceruri. Deci este un cer! Deci lumea de sub soare nu este singura realitate. Ecleziastul nu ne spune despre

posibilitatea de a ajunge în cer, dar ne spune clar că există un cer. Iar Dumnezeu din cer este foarte interesat de ce se întâmplă pe pământ. El vrea să vorbească oamenilor și ia aminte la vorbele lor. Îi ia în serios și le ascultă cu mare atenție rugăciunile. El este drept și sfânt și are puterea să nimicească lucrarea mâinilor omului. Dar oare nu aceasta este tema cărții: ce se va întâmpla cu lucrarea mâinilor omului de sub soare? Iată că Domnul are putere să o nimicească! Dar oare are putere și să o înveșnicească?

Este o paralelă între tema pasajului 3:16-4:4 și tema pasajului 4:5-5:7. Dacă în primul pasaj **suferința și nedreptatea de sub soare izvorăsc din relațiile cu semenii**, în al doilea pasaj **mângâierea și sprijinul sub soare izvorăsc tot din relațiile cu semenii**. Deci și suferința și sprijinul vin tot de la semenii. De aceea este atât de important pe cine alegi ca și prieten să îți fie aproape. Dar oare ce ar fi să alegi ca prieten pe însuși Creatorul? Într-o lume a suferinței, nedreptății și deșertăciunii, avem nevoie disperată de relații. În această lume întunecată, mai bine doi decât unul. Dar dacă acest al doilea ar fi însuși Creatorul? Dacă în loc să ne amăgim prin religiozitate și cuvinte frumoase, am trăi în ascultare de El, ar fi vreo diferență? Oare este vreo diferență între situația în care El este împotriva ta, mânios și gata să nimicească lucrarea mâinilor tale, și situația în care El este de partea ta? Este interesant că Ecclesiastul ne spune ce se întâmplă când Domnul este împotriva ta: îți va distruge lucrarea mâinilor tale, dar nu ne spune ce se întâmplă când este de partea noastră? Dar noi putem merge mai departe și deduce că atunci când El este de partea ta va înveșnici lucrarea mâinilor tale. Oare nu aceasta este tema cărții: ce se va alege din truda omului de sub soare? Moartea și trecerea timpului face ca lucrarea omului să fie nimicită. Acum descoperim că în spate este Însuși Dumnezeu. El nimicește lucrarea mâinilor omului și face ca viața acestuia să fie fără sens. Dar nu face acest lucru pentru toți oamenii, ci doar pentru cei care L-au mâniat. Da, Domnul este Cel ce condamnă la deșertăciune pe cei care trăiesc fără El. Îi este scârbă de lucrarea mâinilor lor și o nimicește. Lucrarea omului fără Dumnezeu este idolatră, grotescă, întunecată. Domnul și nu altcineva o va nimici. Îmi place foarte mult că Ecclesiastul nu se grăbește să vină cu concluzia: Da, viața trăită pentru Dumnezeu are sens, și Domnul o va înveșnici, El va învia pe cel neprihănit și îi va da o răsplată eternă pentru truda sa de sub soare. În schimb el rostește afirmații care anticipează concluzia cărții, care nasc noi întrebări de genul: dacă Domnul nimicește lucrarea mâinilor celor ce trăiesc în neascultare, ce va face cu lucrarea celor ce trăiesc în ascultare? Dacă Domnul are putere să nimicească lucrarea mâinilor omului, oare are și putere să o înveșnicească?

Se pare într-adevăr că acest pasaj al cărții este dedicat relațiilor. Ecclesiastul ne spune mai întâi că nu este bine să fii singur. Apoi, că este mai bine doi decât unul. Pe urmă, ne atenționează cu privire la criteriile pe care le folosim în a ne alege prietenii. Nu este totuna pe cine ai pe lângă tine. Mai bine un tânăr sărac, dar înțelept decât un împărat bătrân și fără minte. Și în final el ne deschide perspectiva unui Al doilea de care nu te poți lipsi nicicând: **Însuși Dumnezeu**. Relația cu El nu substituie relația cu semenii, care rămâne fundamentală, dar nici relația cu semenii nu poate substitui relația cu Domnul

care rămâne vitală. Acest pasaj ne oferă din nou speranță, ne chemă să căutăm totuși un sens pe câmpia deșertăciunii. Realitatea de sub soare nu este un haos total. Există un mai bine. Relațiile sunt importante și pot face diferență. Ba mai mult, câmpia de sub soare nu este singura realitate. Există un cer, și acolo este un Dumnezeu căruia îi pasă ce se întâmplă pe pământ. El este atent la fiecare rugăciune și poate nimici lucrarea mâinilor omului.

Versetul 6 îmi aduce aminte de un pasaj din Corinteni:

După harul lui Dumnezeu, care mi-a fost dat, eu, ca un meșter zidar înțelept, am pus temelia, și un altul clădește deasupra. Dar fiecare să ia bine seama cum clădește deasupra. Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decât ce care a fost pusă, și care este Isus Hristos. Iar dacă clădește cineva pe această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemn, fân, trestie, lucrarea fiecăruia va fi dată pe față: ziua Domnului o va face cunoscut, căci se va descoperi în foc. Și focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia. Dacă lucrarea zidită de cineva pe temelia aceea, va rămâne în picioare, el va primi o răsplată. Dacă lucrarea lui va fi arsă, își va pierde răsplata. Cât despre el, va fi mântuit, dar ca prin foc.

Domnul nostru este un Domn al valorilor autentice. În Împărăția Sa nu este loc pentru falsuri sau chiciuri. Focul judecății Sale va nimici orice lucrare care nu este valoroasă. El va înveșnici și va primi în Împărăția Sa eternă doar lucrările care vor rezista focului judecății Sale. Acelea nu pot fi decât lucrările Sale. Deci doar în măsura în care îi oferim viața noastră lui Dumnezeu și Îl lăsăm pe El să lucreze prin noi, doar în măsura aceasta lucrarea mâinilor noastre nu va fi nimicită ci va primi o răsplată eternă. Tot ce este din voia noastră, prin puterea noastră, spre slava noastră, tot ce este pătat de compromis, tot ce înseamnă bătălii în care El nu ne-a chemat, totul este deșertăciune și goană după vânt, totul se va risipi, totul va arde. Tot ce face omul va pieri, doar ce face Domnul dăinuiește în veci. Deci lasă-L în fiecare clipă să lucreze prin tine! Aceasta este singura cale spre înveșnicire.

Stau și mă gândesc cât de important este acest pasaj pentru sufletul nostru în epoca în care trăim. Vedem cum încet, dar sigur materialismul vestului pătrunde în lumea noastră. Munca și serviciul sunt idolatrizate și ideea de a avea mai mult este un adevărat zeu. Oamenii petrec din ce în ce mai mult timp la lucru, au câte două servicii, iar timpul petrecut cu familia sau cu prietenii este din ce în ce mai mic. Ecclesiastul ne spune că goana după a avea care te înstrăinează de ceilalți este o mare deșertăciune și un mare rău. El ne deschide ochii: mai bine doi decât unul. Dar ca să fie cineva lângă tine, aceasta înseamnă să investești timp în relații. Dar dacă o relație cu un semen necesită timp, seriozitate și angajament, cu atât mai mult relația cu Cel Preaînalt. Avem nevoie de timp ca să auzim vocea Lui. Dacă suntem grăbiți și împovărați de griji, timpul nostru cu El se reduce în a-I spune multele noastre cereri și în a-I face promisiuni pripite în speranța că Îl vom îndupleca astfel să ne binecuvânteze și să ne rezolve problemele. Ecclesiastul ne spune: **nu te grăbi** să deschizi gura... Nu poți fi grăbit în relația cu Domnul și nici când

intri în Casa Lui. Este nevoie de timp și de liniște ca să îi auzi glasul. Domnul știe nevoile noastre mai înainte să i le spunem noi. Dar oare noi știm așteptările și voia Lui pentru noi? El ne cunoaște înainte de a ne fi născut. Dar oare noi cât cunoaștem din El? Deci dacă lucrurile stau așa de ce în timpul petrecut cu El, pe lângă faptul că suntem grăbiți, proporția cea mai mare o dedicăm cuvintelor pe care noi i le rostim Lui despre noi și nevoile noastre? De ce vorbim mai mult decât să ascultăm. De ce intrăm în Casa Lui? Ca să ne facem pe noi înșine cunoscuți lui Dumnezeu, sau pentru a-L lăsa pe El să ni se facă cunoscut nouă?

O viață dedicată carierei și lipsită de relații profunde este o deșertăciune și un mare rău. Este o viață săracă și cenușie. Creați după chipul Triunului Dumnezeu, suntem făpturi relaționale. Deci mai bine doi decât unul. Relațiile oferă farmec și frumusețe vieții. Ele te smulg din deșertăciunea vieții. Chemarea de a-L sluji pe Domnul, este de fapt chemarea de a-i sluji pe ceilalți, de a dedica lor timpul și puterea noastră.